

ΠΕΡΙ ΤΩΝ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΑΤΩΝ.

Μάντισστερ, 20 Δεκεμβρίου 1866.

Φίλε Κύριε!

Ἐν τῇ Βιβλιογραφίᾳ τῆς Παρθώρας τῆς ἀ. Αὐγούστου, ὁμιλοῦντες περὶ τοῦ Ὀμητικοῦ Ζητήματος, ἦτοι τῆς ἱστορίας τῶν Ὀμηρικῶν ἐπῶν, πραγματείας τοῦ Κ. Ἀγγέλου Βλάχου, βραβευθείσης ἐν τῷ Ῥοδοκνακείῳ φιλολογικῷ διαγωνισμῷ τοῦ 1865 ἐρωτᾶτε· «Τί δὲ ἐστὶν Ὀμηρικὸν ζήτημα,» καὶ, βοηθεῖα τοῦ βιβλίου τοῦ Κ. Α. Βλάχου, ἐκτίθεσθε ἐν συνόψει τὰ περὶ τοῦ ζητήματος τούτου, ἐπιλέγοντες ὅτι, «ἐπειδὴ δὲν εἴμεθα πάντες φιλόλογοι, οὐτε πάντες ἔχομεν καιρὸν ἢ ἔξιν πρὸς ἀνάγνωσιν, ἀγνοοῦμεν ἐξ ἀνάγκης τί ἐννοεῖ ἡ σύντομος αὕτη πρότασις κτλ.» Ἐλπίζω ὅτι θέλετε μ' ἐπιτρέψει νὰ σᾶς ἐκφράσω καὶ ἐγὼ ἄλλην τινὰ ἀπορίαν διεγερθεῖσαν εἰς τὸν νοῦν μου, τὸ περὶ οὗ ὁ λόγος βιβλιογραφικὸν ἄρθρον ἀναγινώσκοντες· ἐρωτᾶτε σήμερον τί ἐστὶν Ὀμηρικὸν ζήτημα; Τὸ ἐρώτημα τοῦτο ἤθελεν ἔχει ἴσως σημασίαν τινὰ ἐὰν ἀπετεινέτο πρὸς τοὺς πολλοὺς, ὅσοι δηλονότι οὐδὲ αὐτῶν τῶν μαθημάτων τῶν ὑποδεστέρων τάξεων τῶν γυμνασίων ἠκροάσαντο· ἀλλ' οἱ τοιοῦτοι μηδαμῶς σχεδὸν ἐνδιαφέρονται εἰς τοιούτων συγγραμμάτων ἀνάγνωσιν· ἄρα γε ἀπευθύνεται ἡ ἐρώτησις πρὸς τοὺς περατώσαντας τὰς γυμνασιακὰς σπουδὰς, πρὸς τοὺς φοιτητὰς τοῦ Πανεπιστημίου, πρὸς τοὺς λογίους ἐν ἐνὶ λόγῳ; Οὐδεὶς αὐτῶν ἀγνοεῖ ἐξ ἀνάγκης τὴν σημασίαν τῆς προτάσεως ταύτης, ἀλλὰ πάντες μοὶ φαίνεται ἤθελον ἀποκριθῆ ὅτι τὸ Ὀμηρικὸν ζήτημα, οὐ μόνον δὲν εἶναι πλέον ζήτημα, ἀλλὰ καὶ τούτου δοθέντος, τὸ ζήτημα τοῦτο εἶναι κοινὸς τόπος, εἶναι τὸ δὴ λεγόμενον *γλαῦκες ἐν Ἀθήναις*, καὶ οὐδὲ ἄξιον νὰ τεθῇ ὡς ὑπόθεσις διαγωνίσματος. Διότι τίνες μὲν μαθηταὶ τῶν γυμνασίων ἀρχόμενοι τῆς παραδόσεως τῶν Ὀμηρικῶν ἐπῶν δὲν ἤκουσαν ἐπὶ τινος καὶν ἡμέρας τὰ περὶ Ὀμήρου καὶ τοῦ λεγομένου Ὀμητικοῦ ζητήματος; τίνες δὲ φοιτηταὶ ἰδίως τῆς φιλολογικῆς σχολῆς τοῦ Πανεπιστημίου ἐν διαστήματι μιᾶς τετραετίας δὲν ἤκουσαν τοῦλάχιστον δις τὰ περὶ τῆς αὐτῆς ὑποθέσεως κατὰ πάσας τὰς φάσεις καὶ διαστάσεις καὶ λεπτομερείας αὐτῆς καὶ δὲν συνέλεξαν ὀγκώδη φάκελλον σημειώσεων, προτὸν ἀκροάσεων πολλῶν κατὰ συνέχειαν ἐβδομαδίων; Τίνες τελευταῖον διατελοῦντες μετὰ ταῦτα εἰς τὴν τάξιν τῶν φιλαναγνωστών, τῶν λογίων ἐγγένει, δὲν ἀνέγνωσαν δις καὶ τρίς ἴσως τὰ περὶ τῆς ὑποθέσεως ταύτης εἴτε εἰς ἱστορίαν τῆς ἑλληνικῆς φιλολογίας, εἴτε εἰς καλὴν ἐκδοσιν τῶν Ὀμηρικῶν ποιημάτων, εἴτε εἰς τόσα ἄλλα ἐπί-

σημα καὶ σφοδρὰ εὐρωπαϊκὰ συγγράμματα, ὧν ὁ ἀριθμὸς ἀπέδῃ μέχρι τοῦδε οὐχὶ εὐμεγέθης; (1) Ὡστε φαίνεται τῇ ἀληθείᾳ ἄπαρον ἐὰν δύναται τις σήμερον νῆ συγγράψῃ νέον τι καὶ νὰ ἐκθέσῃ νεοφανῆ τινα θεωρίαν περὶ τοῦ ζητήματος τούτου, τὸ ὁποῖον εὐλόγως δύναται νὰ θεωρῇται λελυμένον εἰς πᾶσαν τοῦλάχιστον περρωτισμένην ἑλληνικὴν διάνοιαν (2).

Ἐκ τῶν περιστάσεων ταύτων ὁρμώμενος ἐρωτῶ ἐν παρόδῳ καὶ τὸ ἐξῆς· Διὰ τί ἄρα γε παρήκμασαν ταχέως καὶ ἀπέβησαν ὑποδεστέρας ἀξίας τὰ φιλολογικὰ ἢ ποιητικὰ διαγωνίσματα, ἅτινα ὁ περὶ τὰ καλὰ ζῆλος ὁμογενῶν τινων συνεστήσατο παρ' ἡμῖν πρὸ δεκαπέντε ἔτη ἐτῶν; Εἶναι μὲν ἀληθές ὅτι ἡ διεξαγωγὴ τῶν ἀγώνων τούτων ἀνετέθη εἰς ἀγωνοδίκας σεβαστοὺς, εἰς διαπρεπεῖς καθηγητὰς τοῦ ἡμετέρου Πανεπιστημίου, ἀλλ' ἡ ἐκλογὴ τῶν πρὸς διαγωνισμὸν ὑποθέσεων ἢ ζητημάτων ἐφάνη ὅτι ἐγένετο ἐπὶ τὰ πολὺ ἄστοχος, ἀκατάλληλος καὶ μονομερής. Κατὰ τῆς τοιαύτης δὲ ἐκλογῆς τῶν φιλολογικῶν διαγωνισμάτων ἐγένετο λόγος καὶ ἐν τῇ Παρθώρᾳ καὶ ἐν ἄλλαις ἐφημερίσι τῆς πρωτεύουσας, καὶ τὰ ἀποτελέσματα τῶν ἀγώνων ἐμαρτύρησαν ὑπὲρ τῶν αἰτιάσεων. Περιττὸν δὲ νὰ προσθέσω τι καὶ περὶ τῶν ποιητικῶν ἀγώνων μας. Ἡ ἱστορία αὐτῶν εἶναι λίαν γνωστὴ καὶ σχεδὸν πρόσφατος, τὰ δὲ κωμικοτραγικὰ αἴτια, ἅτινα οὐ μόνον ἐπετάχυνον τὴν ἐντελῆ αὐτῶν παρακμὴν, ἀλλὰ καὶ αὐτὸ τὸ συμφέρον τῆς ἀληθοῦς ποιήσεως παρέβλαψαν, πᾶς φιλαναγνώστης νομίζω ἐνθυμεῖται.

Διὰ τοῦτο πιθανῶς πρὸς τοὺς ἀποροῦντας ἐκ τῶν ὑμετέρων ἀναγνωστών, διὰ τί πρὸ τινων ἐτῶν ἐπαύσατε δημοσιεύοντες διὰ τῆς Παρθώρας τὰς ἐνικυσίους ἐκθέσεις τῶν δικαστῶν τῆς παρ' ἡμῖν ποιήσεως, λέγετε ἐν σημειώσει τῆς σελίδος 214 τοῦ φυλλαδίου τῆς 15 Ἰουνίου, ὅτι, «Ἐὰν ὁ φιλογενὴς ἀγωνοθέτης τοῦ ποιητικοῦ διαγωνίσματος ἐδαπάνῃ εἰς τύπωσιν καλοῦ τινος βιβλίου ὅσα κατ' ἔτος χορηγεῖ εἰς ἐκεῖνο, καὶ κοινωφελέστερος ἤθελε φανῆ καὶ τὸ ὄνομα αὐτοῦ ἤθελεν ἀπαθανατίσει.»

Πάντες τῇ ἀληθείᾳ οἱ μετὰ λύπης θεωροῦντες ἀφ' ἐνός μὲν τὴν ἐν Ἑλλάδι ἐπικρατοῦσαν ὀλεθρίαν βιβλιοκαπηλαίαν, ἣτις ἐν τῇ ἀκαταπαύστῳ καὶ κερδοσκοπικῇ πολλαπλασιασῇ μυρίων ἀτέρπνων ἀνωφε-

(1) Σ. Π. ἴσως οὐχὶ μικρὴς.

(2) Σ. Π. Τὸ δόγμα τοῦτο τοῦ γράφοντος οὐδὲν πρὸς παραδεχίμεθα· διότι καὶ εἰ προτεινάντες τὸ Ὀμηρικὸν ζήτημα καὶ εἰ δικάζοντες αὐτὸ εἰσὶν ἐκ τῶν πλέον περρωτισμένων Ἑλλήνων, τῶν ὁποίων ἡ γνώμη ἔχει πολλὴν τὴν ἀξίαν. Καὶ ἐὰν ἐν τῇ σφωτάτῃ Γερμανίᾳ τὸ περὶ τῶν Ὀμηρικῶν ποιημάτων ἐγένετο ζήτημα, συγκεχωρημένον νὰ θεωρηθῇ ὡς τοιοῦτο καὶ ἐν τῇ ἀσφόρῃ ἐν Ἑλλάδι. Ἄλλος ὁ λόγος ἐν τῶν τοιούτων ζητημάτων πρέπει νὰ προηγῶνται ἕτερα ἀναγκαϊότερα εἰς ἡμᾶς.

λῶν καὶ σχολαστικῶν πονημάτων παρήγαγε τὴν σπάνιν τῶν καλῶν καὶ κατελλήλων ἀναγνώσμάτων διὰ τοὺς παῖδας, ἀφ' ἑτέρου δὲ τὰς λίαν σπανίας δημοσιεύσεις φιλολογικῶν, ἱστορικῶν καὶ ἀρχαιολογικῶν πραγματειῶν, διὰ τὸν ἀπλούστατον λόγον ὅτι ἡ ἐκδοσις τῶν τοιούτων βιβλίων οὐ μόνον δὲν ἀνταμείβει τοὺς εἰλικρινεῖς πόνους τῶν συγγραφέων, ἀλλὰ καὶ ζημίαν ὑλικὴν πολλάκις παρέσχε, ζημίαν ἥτις καὶ τὸν ζῆλον αὐτῶν ψυχραίνει, καὶ τὴν ἀνάπτυξιν τῶν νεωτέρων ἑλληνικῶν γραμμάτων βραδύνει, πάντες, λέγω, οὐ μόνον θέλουσι συμφωνήσαι πρὸς τὴν ὑμετέραν ταύτην παρατήρησιν, ἀλλὰ θέλουσιν ἐπιθυμεῖν νὰ τὴν βλέπωσιν ἐπαναλαμβάνομένην καὶ ἀναπτυσσομένην ἐν δέοντι χρόνῳ εἰς τὸ κοινωφελὲς ὕμῶν περιοδικὸν σύγγραμμα. Χαίρετε.

X. Α. Π.

ΠΟΙΗΣΙΣ.

ΤΙ ΘΕΛΩ.

Δὲν θέλω ἄνθη εὖσμα Μουσῶν τοῦ Ἑλικῶνος,
Δὲν θέλω ἄσματα φαιδρὰ ἐρώσης ἀηδόνας,
Δὲν θέλω μεταξὺ πολλῶν πολλὸς νὰ διαπρέπω·
Ποθῶ ἐγγὺς τῆς πάντοτε τὸν πόδα μου νὰ τρέπω
Νὰ τὴν βλέπω.

Δὲν θέλω κήπους κρεμαστοὺς φαιδρῶν Σαμιραμίδων,
Δὲν θέλω, φίλοι, σμάραγδον, κραιμῆλιον ἐλπίδων,
Δὲν θέλω μοναρχῶν λαμπρὸν, ἀκτινοδόλον στέμμα·
Ὅ,τι ποθῶ καὶ ἐδίδον εὐθὺς πᾶν μου τὸ αἶμα,
Εἶν' ἐν τῆς βλέμμα.

Δὲν θέλω Κροίσων θεσχυροὺς καὶ ἡδονὰς Λουκοῦλλων,
Δὲν θέλω ν' ἔρχω παμπληθῶν κεκυφωμένων δούλων,
Δὲν θέλω θέλγητρα τιμῶν καὶ δόξης ὑπερτάτης·
Ὅ,τι ποθῶ ὡς ὄνειρον ζωῆς μακαριστάτης,
Εἶν' ἐν μειδιάμα τῆς!

Κ. ΠΑΠΑΖΟΓΛΟΥΣ.

ΡΟΔΟΝ ΤΟ ΙΝΔΙΚΟΝ.

Rosa Bengalensis. (Pers.)

Classe. Icosandria Deca-polygynia.

R. Bengalensis germinibus suboratis pedunculisque glabris, caule petiolisque aculeatis, aculeis recurvis, foliis ternis, pinnatisque impari majore.

Τὸ φυτὸν τοῦτο ἐκομίσθη τὸ πρῶτον ἐν Ἀγγλίᾳ τὸ 1798 ἔτος ἐκ Βεγγάλης τῶν Ἰνδιῶν, ὅπου εἶναι αὐτοφυές. Ἐπιδίδει δὲ ἄριστα καὶ ἐν Εὐρώπῃ, ἰδίως ἐν ταῖς μεσημβριναῖς χώραις, ὡς μὴ χρῆζον ἐν αὐταῖς πολλῆς καλλιέργειας, ἀλλὰ προκόπτει ἀδιαφόρως ἐν παντὸς εἵδους γῆ. Οἱ καυλοὶ αὐτοῦ φέρουσι καμπύλας καὶ ἰσχυρὰς ἀκάνθας, καὶ ἐπεκτεινόμενοι δικοσμήουσι πολλάκις τοὺς τοίχους τῶν κήπων, ἡ διασταυρούμενοι ἐντέχνως ἐπὶ τῶν παρακειμένων δένδρων ἀποτελοῦσι τερπνὰ συμπλέγματα, καθ' ὅσον φέρουσιν ἄνθη καθ' ὅλον σχεδὸν τὸ ἔτος. Πολλαπλασιάζεται δὲ εὐκόλως οὐ μόνον διὰ κατωρρύγων καὶ ἐμβολιασμοῦ, ἀλλὰ καὶ διὰ σπόρου. Ὑπάρχουσι δὲ ἐν Εὐρώπῃ διάφορα νοθογενῆ εἶδη (hibrides) τοῦ ρόδου τούτου· ὅθεν εὐρίσκονται εἶδη τινὰ πολύφυλλα, τὰ λεγόμενα διπλᾶ καὶ τριπλᾶ, φέροντα ἄνθη χρώματος ὑπερύθρου, ἐρυθροῦ, ὑπολεύκου, ξανθοῦ κτλ.

L. ΔΕ-ΚΙΓΑΛΛΑΣ.

ΔΙΑΦΟΡΑ.

ΤΟ ΣΥΜΠΛΗΝ. Ἐν Κωνσταντινουπόλει ἐκδίδεται ὑπὸ τὸν τίτλον « Τὸ σύμπαν, ἡ τὰ θαυμάσια τοῦ ἀστερέεντος οὐρανοῦ, » σύγγραμμα λόγου ἄξιον, κατάρτισθαι ὑπὸ τοῦ γνωστοῦ τοῖς ἀναγνώσταις τῆς Παρθώρας Κ. Ι. Ραπτάρου, ἐπὶ τῇ βράσει διαφόρων νεωτάτων εὐρωπαϊκῶν συγγραμμάτων. Ἰδόντες τὰ πρῶτα φύλλα, νομίζομεν αὐτὸ ἐπιτήδειον, διὰ τε τὴν ἀφήγησιν καὶ τὸ εὐληπτον τῆς γλώσσης, νὰ διδάξῃ πάντας τὰ μυστήρια τῆς φύσεως. Εἰς τὴν διδασκαλίαν δὲ ταύτην συντελοῦσι κατὰ πολὺ καὶ αἱ 40 εἰκόνες τὰς ὁποίας προστίθουσιν ὁ συγγραφεὺς. Καὶ σημειωτέον ὅτι καὶ αὗται καὶ ὁ χάρτης καὶ ὁ τύπος εἰσι πολυτελέστατα, ὅποια τοῦλάχιστον, διὰ τὴν ἑλλειψιν ἀποχρώσεως συνδρομῆς, δὲν ἔχομεν τὸν τρόπον νὰ μεταχειρισθῶμεν ἐν Ἑλλάδι. Ἀλλὰ μήπως καὶ ὁ συγγραφεὺς τοῦ Συμπαντος ἔτυχεν ἱκανῆς συνδρομῆς; Κατὰ τινὰ αὐτοῦ ἀγγελίαν, εὐάριθμοι ὑπῆρξαν οἱ συνδραμόντες ἐν τῇ βρασιδίᾳ τῶν πόλεων, ἐν τῇ πόλει λεγόμεν ἐκείνῃ, ἧς τινος οἱ Ἕλληνες κάτοικοι πρὸ τοῦ ἑλληνικοῦ ἀγῶνος, εἰ καὶ ἦττον εὐποροὶ τῶν σημερινῶν, ἐφιλοτιμοῦντο νὰ ἔχωσι βιβλιοθήκας καὶ νὰ ἐκδίδωσι βιβλία ἰδίᾳ αὐτῶν δαπάνῃ.

Ὁ Pouqueville διηγείται ὅτι ἐπισκεφθεὶς ποτε τὴν μικρὰν κώμην Καλαρίτας πρὸ τοῦ 1821, εἶδεν